

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Nieuwsbrief

Participatie

voor mensen met een beperking

Jaargang 1 | nummer 1 | 28 april 2009

In dit nummer

Wetsvoorstel ratificatie dit jaar
naar Kamer

.....

Wonen volgens
de Wgbh/cz

.....

Project is binnenboordmotor
binnen VWS

.....

Economische crisis?
Blijven meedoen!

.....

Nu doen: abonneren op de
Nieuwsbrief Participatie!

Iedereen doet op gelijke basis mee

In ons land moet iedereen op gelijke basis kunnen meedoen aan het maatschappelijk verkeer. Ook mensen met een beperking. Sinds 2003 bestaat hiervoor de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte (Wgbh/cz).

In de Wgbh/cz is geregeld dat mensen met een handicap of chronische ziekte op het werk en in het beroepsonderwijs net als ieder ander behandeld moeten worden. Deze rechtsbescherming helpt mensen een sterk bestaan te leven. Dankzij de Wgbh/cz kunnen mensen beter voor zichzelf opkomen en dus gewoon meedoen. Ongeacht lichaam of geest.

Veel uitbreidingen

Stukje bij beetje wordt de Wgbh/cz uitgebreid. Half maart werd de wet van kracht voor wonen, op 1 augustus a.s. is het primaire en voortgezet onderwijs aan de beurt. In 2010 zal de wet gaan gelden voor het openbaar vervoer.

En er staat nog veel meer op stapel. Staatssecretaris Jet Bussemaker

wil dat de Wgbh/cz ook gaat gelden voor het aanbieden van goederen en diensten. Voordat deze wetsuitbreiding er is, wordt het Praktijkspoor gevolgd. Dat is het beleidstraject waarbij voorbeelden uit de praktijk duidelijk maken wat al mogelijk is bij gelijke behandeling. Over al deze onderwerpen gaat de Nieuwsbrief Participatie.

Op de hoogte blijven?

Dit eerste nummer hebt u ongevraagd ontvangen. Wilt u ook de komende edities krijgen? Meld u dan aan voor een abonnement via abonneren.minvws.nl. Op donderdag 18 juni krijgt u dan automatisch Nieuwsbrief Participatie nummer 2.

Richtlijn verbiedt discriminatie in EU

Discriminatie op basis van seksuele oriëntatie, handicap, leeftijd en religie wordt verboden in Europa.

Begin april nam het Europees Parlement daartoe het advies van GroenLinks-Europarlementariër Kathalijne Buitenweg aan.

Sinds 2000 waren alle vormen van discriminatie al verboden voor het terrein arbeid. Nu komen daar goederen en diensten, onderwijs, sociale zekerheid en sociale voordelen bij.

Impact assessment

Nederland is in beginsel vóór de antidiscriminatie-richtlijn. Het kabinet wil echter wel bezien in hoeverre de voorstellen proportioneel zijn. Daarom laat de rijksoverheid binnenkort een impact assessment plaatsvinden. VWS dringt er in interdepartementaal verband op aan om de gehandicaptenorganisaties hierbij te betrekken.

Vaart in dossier

In de tweede helft van dit jaar is Zweden voorzitter van de Europese Unie. De Zweden hebben al aangekondigd de antidiscriminatie-richtlijn ook voor te gaan leggen aan de Raad van Ministers. Daarmee brengen ze behoorlijke vaart in het dossier.

Meer informatie?

Tjebbe Ypma: tj.ypma@minvws.nl.

Abonneren op de Nieuwsbrief Participatie

Ga naar abonneren.minvws.nl, kies voor Nieuwsbrief Participatie en vul uw e-mailadres in.

Wetsvoorstel ratificatie dit jaar naar Kamer

Op 1 april jl. hebben Duitsland en Zweden het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap geratificeerd. Daarmee zijn er nu al zeven EU-lidstaten die het VN-Verdrag hebben geratificeerd. Waar blijft Nederland?

Nederland zit bewust niet in de voorhoede bij de ratificatie van het VN-Verdrag. Pas ratificeren als alle knelpunten bekend zijn en opgelost kunnen worden, is het standpunt. Dat voorkomt veel problemen achteraf en biedt een grotere kans op succes. Desalniettemin is het de bedoeling dat er nog in 2009 een wetsvoorstel naar de Tweede Kamer wordt gestuurd.

Gedeconcentreerd beleid

Tot die tijd moet nog wel wat werk verzet worden. Staatssecretaris Jet Bussemaker heeft tijdens het Algemeen Overleg Gehandicaptenbeleid van 29 januari jl. toegezegd de Tweede Kamer voor de zomer te informeren over de knelpunten bij de ratificatie. Dat overzicht bestrijkt alle beleidsterreinen van de rijksoverheid. In tegenstelling tot verschillende andere landen heeft Nederland immers een gedeconcentreerd participatiebeleid. De verantwoordelijkheid voor participatiebeleid ligt bij verschillende ministeries en verschillende bestuurslagen. Voor wat betreft de implementatie loopt ons land niet uit de pas met andere lidstaten.

2. Krijgt een gehandicapte huurder dankzij de Wgbh/cz aanpassingen aan zijn woning?

Nee, de Wgbh/cz vermeldt expliciet dat niet wordt voorzien in bouwkundige en bouwtechnische aanpassingen. Daarvoor is de Wet Maatschappelijke Ondersteuning bedoeld. Die wordt uitgevoerd door de gemeente.

3. Maar een aanpassing in het woongebouw is wel te regelen? Bijvoorbeeld een lift die omroept welke verdieping is bereikt?

Helaas, ook dit is een bouwkundige aanpassing. Zelfs braillestickers op de liftknoppen worden als bouwkundige aanpassing gezien. Ook al worden blinden en slechtzienden hierdoor benadeeld, dit valt niet onder de Wgbh/cz. Wat niet betekent dat er geen oplossing mogelijk is. Verhuurders en Verenigingen van Eigenaren zijn vaak bereid om in redelijkheid een voorziening te treffen.

4. Wat gebeurt er eigenlijk wél op het terrein van wonen?

Toegegeven, feitelijk zal er waarschijnlijk niet veel veranderen. De Commissie Gelijke Behandeling verwacht niet veel klachten op het terrein van wonen. Toch is deze uitbreiding wel van belang. Nu ligt namelijk eindelijk wettelijk vast dat niemand woonruimte geweigerd kan worden wegens zijn (vermeende) handicap of chronische ziekte. Dat is van grote waarde. Bovendien worden enkele praktische zaken wel geregeld door de Wgbh/cz. Zo moeten verhuurders en Verenigingen van Eigenaren iemand toestemming geven om zijn scootmobiel te parkeren. Mits de parkeerplek natuurlijk niet in strijd is met overige wet- en regelgeving.

5. Wat kunnen verhuurders en verkopers van woningruimte alvast zelf doen?

Vooraf woningcorporaties kunnen hun bedrijfsprocessen nog beter inrichten op huurders met een beperking. Een huurcontract digitaal toesturen bijvoorbeeld, in plaats van op papier. Iemand met een visuele beperking kan met een brailleleesregel dan toch de overeenkomst lezen.

Meer informatie?

Claudia Lucardie, cl.lucardie@minvws.nl

Nu doen: abonneren op de Nieuwsbrief Participatie

Deze Nieuwsbrief Participatie hebt u ongevraagd in uw inbox gekregen. Wanneer u de tweemaandelijks Nieuwsbrief Participatie wilt blijven ontvangen, moet u zelf actie ondernemen. Doe het nu! Ga naar abonneren.minvws.nl, kies voor Nieuwsbrief Participatie en vul uw e-mailadres in.

Binnenboordmotor binnen VWS

De samenleving zal binnen nu en twee jaar aan den lijve zal ondervinden dat het de overheid ernst is met gelijke behandeling. Niet als vrijblijvende geste jegens gehandicapten en chronisch zieken. Wel als verplichting voor alle instellingen, ondernemingen en burgers. Dat vereist goede wetten, duidelijke regels, maar vooral veel kennis.

Eind 2008 is daarom door VWS het project Gelijke behandeling voor mensen met een handicap of chronische ziekte gestart. Dit project fungeert als binnenboordmotor voor acht reeds bestaande trajecten. Alle trajecten hebben te maken met internationale en nationale wet- en regelgeving. Na jaren van noodzakelijke voorbereiding komen ze nu samen in de uitvoering.

Acht mensen vormen met elkaar de binnenboordmotor van gelijke behandeling. Neem gerust contact met ons op wanneer u meer wilt weten. Hieronder vindt u onze namen en rugnummers.

Namen en rugnummers

Esther van den Enden,
ee.enden@minvws.nl
• Praktijkspoor

Marije Harmsen,
ml.harmsen@minvws.nl
• communicatieadviseur

Brigitte Werker,
b.werker@minvws.nl
• ratificatie VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap

Léon Poffé,
lr.poffe@minvws.nl
• projectleider

Gerda Huisman,
gj.huisman@minvws.nl
• evaluatie Wgbh/cz
• stimuleren gelijke behandeling in beleid (inclusief beleid), waaronder Taakgroep Handicap en Lokale Samenleving

Claudia Lucardie,
cl.lucardie@minvws.nl
• uitbreiding Wgbh/cz met de terreinen wonen en onderwijs
• uitbreiding Wgbh/cz met de terreinen goederen en diensten

Wouter J. den Ouden,
wj.d.ouden@minvws.nl
• ratificatie VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap
• stimuleren gelijke behandeling in beleid (inclusief beleid) bij de overheid
• adviseren over implementatie van gelijke behandeling op andere terreinen

Tjebbe Ypma,
tj.ypma@minvws.nl
• uitbreiding Wgbh/cz met het terrein openbaar vervoer
• Europese antidiscriminatie richtlijn

Berichten uit Brussel

Met de Europese gehandicaptenparkeerkaart krijgen gehandicapte inwoners van nieuwe lidstaten dezelfde parkeerrechten in de hele EU. Dat is een van de uitkomsten van de High Level Group On Disability, die begin april in Brussel werd gehouden.

Nu nog beter: Europees parkeren

De High Level Group is een initiatief van het DG Employability van de Europese Commissie.

Bij de nieuwe parkeerkaart krijgen gebruikers bovendien een overzicht van de rechten in de verschillende landen. Eerder bleek de invoering van een Europese gehandicaptenparkeerkaart op praktische problemen te stuiten. In Italië kent men namelijk alleen lokale gehandicaptenparkeerkaarten, geen nationale variant. Dit euvel wordt nu door de Italianen opgelost.

Flash your card!

De Europese Commissie start binnenkort een onderzoek naar de haalbaarheid van een European Disability Identity Card. Met name lidstaten die wel zo'n 'bewijs van handicap' hebben, bepleiten momenteel de

Europese geldigheid ervan. Een Zweedse toerist die in eigen land op grond van zijn handicap recht heeft op gratis openbaar vervoer, zou ook in de Amsterdamse tram gratis moeten kunnen reizen.

Afwachtend

Net als andere lidstaten die geen identiteitskaart hebben, stelt Nederland zich afwachtend op. Aan de ene kant spelen privacy-overwegingen een rol. Moeten we willen dat elke douanier in ons paspoort kan zien dat we het syndroom van Asperger hebben? Bovendien lijkt een geharmoniseerde definitie van handicap of chronische ziekte nog al te zeer toekomstmuziek. Om een voorbeeld te geven: in ons land geldt iemand als gehandicapt als hij een bepaalde voorziening geniet. In andere landen gelden weer andere normen.

Maar aan de andere kant wil Nederland wel dat het principe van vrij verkeer van personen gehuldigd wordt. Hopelijk geeft het haalbaarheidsonderzoek van de Europese Commissie goede handvatten daarvoor. Begin 2010 is het onderzoek klaar.

Volgende keer

Op 22 juni a.s. is er weer een High Level Group On Disability. Dan is het (bijna onvermijdelijke) onderwerp van gesprek de uitwerking van de economische crisis op mensen met een handicap of chronische ziekte. De High Level Group On Disability is ingesteld door de Europese Commissie en bestaat uit representanten van overheden en belangenorganisaties. Het gezelschap komt driemaal per jaar bijeen in Brussel. Nederland wordt vertegenwoordigd door de ministeries van VWS en SZW.

Hoe denkt u over de invoering van een handicapidentiteitskaart? Stuur uw reactie aan Wouter den Ouden: wj.d.ouden@minvws.nl

Goed voorbeeld...

Met vakantie gaan is veel regelwerk. Wat neem je mee, wie zorgt voor poes, en is alles wel aanwezig op je vakantieadres? Voor mensen met een beperking is de checklist nog veel langer. Gelukkig speelt de recreatiesector daar in toenemende mate op in. Veel vakantieparken hebben accommodaties die geschikt zijn voor mindervalide mensen, voor mensen met astma/COPD of voor mensen met een chronische ziekte.

Inmiddels bieden veel vakantieparken ook thuiszorg aan. Verpleging, verzorging en hulpmiddelen kunnen gewoon geleverd worden. Afstemming met de thuiszorgorganisatie van de vakantieganger wordt ook geregeld. Zo werkt Landal GreenParks samen met een vakantiethuiszorgorganisatie. Roompot Holidays biedt allerlei zorgarrangementen aan, tot aan dialyse aan toe. Zelfs een zelfstandig vakantiepark als Marveld Recreatie heeft een uitgebreide thuiszorgservice.

De verwachting is dat meer ondernemingen deze goede voorbeelden gaan volgen. Gezien de groeiemarkt zou dat een heel slimme zet zijn. En voor mensen met een beperking is het dan op het vakantieadres niet zwaarder dan thuis.

www.landal.nl/zorg

www.rpcare.nl

www.marveld.nl/page.php?cat_id=6&id=158

Economische crisis? Blijven meedoen!

De economische crisis mag er niet de oorzaak van zijn dat kwetsbare groepen in de maatschappij extra op achterstand worden gezet. Die opvatting is duidelijk zichtbaar in recente kabinetsbesluiten. Alle bewindspersonen die met participatie te maken hebben (en dat zijn er veel!) komen juist nu op voor mensen die niet zo gemakkelijk mee kunnen doen. De gedachte binnen het kabinet is dat een grote groep mensen de aansluiting op de arbeidsmarkt verliest, wanneer nu niet iets extra's wordt gedaan. Bij VWS behoort empowerment van kwetsbare groepen tot het dagelijks werk. Maar bij SZW wordt net zo hard getrokken aan participatie. Kijk eens op www.ikkan.nl. Kennis, ervaring en actualiteit worden er volop gedeeld.

BZK lanceert nieuwe antidiscriminatie-campagne

De antidiscriminatiecampagne **Melden helpt!** gaat van start. Misschien onder een andere titel, in ieder geval volop nieuw elan. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijks-relaties is momenteel bezig met de briefing voor het reclame-bureau. Dit jaar nog zal de nieuwe publiekscampagne van start gaan.

Wetsvoorstel

De nieuwe antidiscriminatiecampagne zal burgers informeren over de mogelijkheden om melding te maken van discriminatie bij een gemeentelijke voorziening. Op 12 februari jl. nam de Tweede Kamer het wetsvoorstel Gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen aan. Met de wet worden gemeenten verplicht gesteld om burgers toegang tot een laagdrempelige voorziening te bieden.

Versnipperd stelsel

Gelijke behandeling is een van de speerpunten van het kabinet. Daarbij wordt geredeneerd dat mensen zo veel mogelijk in hun

directe leefomgeving bijstand moeten krijgen als zij zich gediscrimineerd voelen. Maar uit eerder onderzoek bleek juist dat er een te versnipperd stelsel is van antidiscriminatiebureaus. Dat zou betekenen dat burgers voor hun recht op gelijke behandeling afhankelijk zijn van toevallige kwaliteit. Om die reden zijn gemeenten voortaan verplicht om een laagdrempelig meldpunt in te stellen. En daar hoort een nieuwe publiekscampagne bij.

Meer informatie over de nieuwe antidiscriminatie-campagne: ministerie van BZK/Fleur Boose, tel. (070) 426 62 39 of fleur.boose@minbzk.nl.

Tegengestelde regelingen?

Enkele regelingen op het gebied van sociale participatie en arbeidsparticipatie lijken elkaar tegen te werken. Dat werd opgemerkt tijdens het Algemeen Overleg Gehandicaptenbeleid van de vaste Kamercommissie op 29 januari jl. De tegengestelde regelingen zouden zelfs arbeidsparticipatie in de weg staan.

Staatssecretaris Jet Bussemaker vindt dat onwenselijk. Om te achterhalen wat er echt fout gaat, heeft ze CG-Raad, MEE Nederland, LfV en Platform VGZ gevraagd om casussen aan te leveren. Daarmee krijgt het ministerie van VWS inzichtelijk hoe groot het probleem is en welke mensen er precies last van hebben. Bovendien wordt in kaart gebracht of het probleem in de regelgeving zit, in de uitvoering, of in een besluit dat in een individueel geval is genomen. Gewapend met die analyse zal VWS met beleidsmakers en uitvoeringsinstanties overleggen over hoe het beter kan. Uiteraard worden daar de belangenorganisaties bij betrokken.

Wanneer is het OV eindelijk onbeperkt?

Wat voor de een even omlopen is, is voor de ander soms een onneembare hindernis. Zo is het NS-station Schiedam-Nieuwland alleen per trap bereikbaar. Terwijl er een ziekenhuis naast ligt. Grote kans dat gehandicapten en chronisch zieken hier groot ongemak ondervinden.

Verscheidene Kamerleden hebben in maart aan minister Eurlings (V&W) vragen gesteld over dit specifieke geval. Waarmee nog maar

eens duidelijk wordt dat gelijke behandeling een zaak van de gehele rijksoverheid is. Want wanneer gaat de Wgbh/cz eindelijk echt voor het openbaar vervoer gelden? Het antwoord: eind 2010. Dan wordt de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) van kracht, waarmee de wet voor het terrein openbaar vervoer wordt ingevuld.

Laatste hand

Ambtenaren van VWS en V&W waren de afgelopen maanden druk bezig met het opstellen van de AMvB. Momenteel wordt

de laatste hand aan de tekst gelegd. Daarna wordt vergaderd met de verantwoordelijken voor het openbaar vervoer (openbaarvervoersbedrijven, gemeenten, provincies) en de belangenorganisaties.

Als vervolgens de ministerraad ermee instemt en de Tweede Kamer de gelegenheid heeft gehad een standpunt te bepalen, zal de AMvB voor advies naar de Raad van State worden gezonden. Met publicatie in het Staatsblad zal hij van kracht worden. Naar verwachting is dat dus eind 2010.

Lagevloerbussen

Maar met de AMvB is het werk nog niet gedaan. Voor gelijke behandeling is nodig dat het openbaar vervoer ook echt toegankelijk wordt gemaakt. Dat is in 2010 natuurlijk nog niet klaar. Hoewel openbaar vervoersbedrijven er hard aan werken, lijkt er toch langer de tijd voor nodig te zijn om alles perfect te krijgen.

Gelukkig zijn er wel al concrete verbeteringen te melden. Bijna alle stads- en streekbussen hebben een lage vloer. Op dit moment worden haltes op gelijke hoogte gebracht. Straks kan men dus drempelloos de bus in rijden.

Stations aangepakt

Nog meer verbeteringen: voor mensen die niet goed kunnen zien of horen, worden alle treinstations binnen een paar jaar toegankelijk gemaakt. Op het gebied van

reisinformatie zullen ook in treinen voor hen veel verbeteringen worden aangebracht.

Bij het spoorvervoer is ProRail volgens plan bezig om liften, perrons en stationsgebouwen rolstoeltoegankelijk te maken. Daar komt ongehoord veel bij kijken. Toch zullen de komende jaren driehonderd stations worden aangepakt. Zodra een station en perron gelijkvloers is gemaakt, zullen de NS zorgen dat er binnen vijf jaar toegankelijke treinen komen te rijden. Stations waar veel reizigers in- en uitstappen, en stations nabij ziekenhuizen en maatschappelijke centra komen allemaal snel aan de beurt. Tot het zover is, blijft er uiteraard de assistentieverlening op veelbereide stations.

Meer informatie?

Tjebbe Ypma, tjypma@minvws.nl

Colofon

Uitgave

Dit is een uitgave van de Directie Maatschappelijke Ondersteuning van het ministerie van VWS. De Nieuwsbrief Participatie verschijnt elke twee maanden. De informatie is gericht op professionals en geïnteresseerde burgers.

Abonnementen

Abonneren op de Nieuwsbrief Participatie kan via abonneren.minvws.nl. Hier kunt u ook wijzigingen doorvoeren in uw persoonlijke gegevens of abonnement.

Internetdossier

www.minvws.nl/dossiers/gehandicapten/gelijke-behandeling

Kopij nodig?

Alle teksten in de Nieuwsbrief Participatie mogen zonder voorafgaande toestemming worden overgenomen. Dit geldt niet voor afbeeldingen.

Nota bene

Omwille van de leesbaarheid wordt in de Nieuwsbrief Participatie de afkorting Wgbh/cz gebruikt. Telkens wordt bedoeld de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte.

Reageren?

participatienieuwsbrief@minvws.nl

Hoofredactie

Léon Poffé,
lr.poffe@minvws.nl

Coördinatie

Marije Harmsen,
ml.harmsen@minvws.nl

Agenda

Uw activiteit over gelijke behandeling ook in deze rubriek?

participatienieuwsbrief@minvws.nl

wo 20-05

Algemeen Overleg Gehandicapten-beleid Tweede Kamer met staatssecretaris Jet Bussemaker. Tijdstip: 16.00 tot 18.00 uur. Locatie: Tweede Kamer. Toegankelijk voor publiek.

di 26-05

Beleidsmiddag voor rijksambtenaren door Commissie Gelijke Behandeling. Met lezing door Hans Kamps (ABU-voorzitter, SER-kroonlid) over gevolgen van de economische crisis voor diversiteitsbeleid.

Locatie: Haagsche Kluis, Den Haag. Aanmelden vóór 12 mei bij CGB, Claartje Thijs, T (030) 888 38 35.

do 18-06

Verschijning Nieuwsbrief Participatie nr. 2. Abonneren via abonneren.minvws.nl. Inlichtingen bij Marije Harmsen, ml.harmsen@minvws.nl.

ma 22-06

High Level Group On Disability door DG Employment van Europese Commissie. Locatie: Brussel. Besloten bijeenkomst.

di 23-06

Aanbieding rapport Beperkingen, recht en gelijkheid aan staatssecretaris Jet Bussemaker door Hans Boutellier, directeur Verwey-Jonker Instituut. Locatie: VWS, Den Haag. Op uitnodiging.

do 02-07

Werkbezoek premier Jan-Peter Balkenende en staatssecretaris Jet Bussemaker aan Monique Wijnen, Ambassadeur Onbeperkt Nederland. Besloten bijeenkomst.